

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

Protokolant Emilia Bieńczak

w sprawie **T. D.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 24 października 2023 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie

z dnia 28 lutego 2022 r., sygn. akt III K 281/19,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Żoliborza w
Warszawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 28 lutego 2022 r., sygn. akt III K 281/19, Sąd Rejonowy dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie, po rozpoznaniu sprawy **T. D.**, skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie z dnia 28 sierpnia

2006 r. w sprawie o sygn. akt IV K 2663/06, za czyn z art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych popełniony w dniu 5 marca 2006 r., na karę 3 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, w wyroku orzeczono także o przepadku dowodów rzeczowych. Skazany w całości wykonał orzeczoną karę w formie zastępczej kary grzywny;

2. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie o sygn. akt IX K 1052/07, za czyn z art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych popełniony w dniu 6 października 2005 r., przy zastosowaniu art. 58 § 3 k.k., na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym, na poczet której na podstawie art. 63 § 1 k.k., zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, tj. dzień 6 października 2005 r. Skazany w całości wykonał orzeczoną karę w formie zastępczej kary grzywny;
3. Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 17 sierpnia 2007 r. w sprawie o sygn. akt III K 386/07: za czyn z art. 292 § 1 k.k. popełniony w dniu 9 kwietnia 2006 r., na karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych po 10 złotych każda stawka, za czyn z art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawach autorskich i prawach pokrewnych popełniony w dniu 9 kwietnia 2006 r., na karę 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Kary zostały wykonane w całości;
4. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie z dnia 8 sierpnia 2007 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 952/08, za czyn z art. 118 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawach autorskich i prawach pokrewnych popełniony w dniu 10 lutego 2007 r., przy zastosowaniu art. 58 § 3 k.k., na karę 12 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania

nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, w wyroku orzeczono także o przepadku dowodów rzeczowych. Karę wykonano w całości w formie zastępczej kary grzywny;

5. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie z dnia 28 maja 2009 r. w sprawie o sygn. akt IV K 1560/06, za czyn z art. 116 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawach autorskich i prawach pokrewnych popełniony w dniu 2 marca 2008

r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Skazany karę pozbawienia wolności wykonał w całości;

6. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie z dnia 5 marca 2010 r. w sprawie o sygn. akt IV K 1560/06, za czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełniony w kwietniu i maju 2005 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. karę grzywny w wysokości 224 stawek dziennych, przy ustaleniu stawki dziennej na kwotę 10 złotych, ponadto na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzeczono od skazanego nawiązkę. Skazany wykonał w całości karę pozbawienia wolności;

7. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie z dnia 6 października 2010 r. w sprawie VIII K 724/10, za czyn z art. 116 ust. 1 i 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zb. z art. 118 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 7 kwietnia 2009 r., na karę grzywny w wysokości 70 stawek dziennych, przy ustaleniu stawki dziennej na kwotę 10 złotych; za czyn z art. 116 ust. 1 i 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zb. z art. 118 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 24 czerwca 2009 r., na karę grzywny w wysokości 70 stawek dziennych, przy ustaleniu stawki dziennej na kwotę 10 złotych. Na podstawie art. 85 k.k. oraz art. 86 § 1 i § 2 k.k. połączono jednostkowe kary grzywny i wymierzono skazanemu karę łączną grzywny w wysokości 100

- stawek dziennych przyjmując wysokość stawki dziennej na kwotę 10 złotych, na poczet której na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono okres zatrzymania skazanego w sprawie w dniach 7 kwietnia 2009 r. i 24 czerwca 2009 r., przyjmując, że jeden dzień pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny. Ponadto na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono o obowiązku naprawienia szkody. Skazany uiścił karę łączną grzywny w całości;
8. Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 29 listopada 2010 r. w sprawie o sygn. akt III K 1161/07 za czyn z art. 116 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych popełniony w dniu 15 listopada 2006 r., przy zastosowaniu art. 58 § 3 k.k., na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, na poczet której na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono okres zatrzymania w sprawie w dniach 15 i 16 listopada 2006 r., uznając, iż kara została odbyta w zakresie czterech dni. Ponadto na podstawie art. 36 § 2 k.k. w zw. z art. 72 § 2 k.k. zobowiązano skazanego do naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia. Kara została wykonana w całości w formie zastępczej kary pozbawienia wolności;
9. Sądu Rejonowego w Legionowie z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt II K 57/11 za czyn z art. 178a § 1 k.k. popełniony w dniu 24 grudnia 2010 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres pięciu lat próby, na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzono skazanemu karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych przy ustaleniu stawki dziennej na kwotę 10 złotych oraz na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec skazanego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 1 roku, a także na podstawie art. 49 § 2 k.k. nałożono na niego obowiązek spełnienia świadczenia pieniężnego w kwocie 100 złotych na rzecz Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie. Nastąpiło przedawnienie wykonania kary grzywny;

10. Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie o sygn. akt V K 275/11 za czyn z art. 278 § 1 k.k. popełniony w dniu 21 grudnia 2009 r., na karę 1 roku i 2 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 7 maja 2018 r. o sygn. akt Ko 442/18 karę uznano za wykonaną w całości;
11. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 291/11 za czyn z art. 116 ust. 1 i 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zb. z art. 118 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 15 stycznia 2009 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. na karę grzywny w liczbie 80 stawek dziennych, określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych; za czyn z art. 116 ust. 1 i 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zb. z art. 118 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 11 stycznia 2010 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. karę grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych. Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączono kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny i wymierzono skazanemu karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 3 lata oraz karę łączną grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych. Postanowieniem Sąd Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie o sygn. akt V Ko 6817/14, na podstawie art. 63 § 1 k.k., zaliczono na poczet kary łącznej grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w postaci zatrzymania w dniu 11 stycznia 2010 r. ustalając, że jeden dzień pozbawienia wolności odpowiada dwóm stawkom dziennym grzywny. Kara grzywny została wykonana w całości;

12. Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie z dnia 12 czerwca 2012 r. w sprawie o sygn. akt III K 153/12 za czyn z art. 244 k.k. popełniony w dniu 28 grudnia 2011 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 4 lat tytułem próby oraz na podstawie art. 71 § 1 k.k. karę grzywny w wysokości 50 stawek po 10 złotych każda, na poczet której zaliczono okres zatrzymania skazanego w sprawie w dniu 28 grudnia 2011 r. Skazany uiścił grzywnę w całości;
13. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie z dnia 6 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt IV K 541/12 za czyn z art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych popełniony w dniu 26 stycznia 2009 r., przy zastosowaniu art. 58 § 3 k.k., na karę grzywny w wysokości 120 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 10 złotych. Ponadto orzeczono przepadek dowodów rzeczowych. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie z dnia 8 grudnia 2014 r. w sprawie o sygn. akt V Ko 2787/14 na poczet orzeczonej ww. wyrokiem kary grzywny zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w okresie od dnia 26 stycznia 2009 r. do dnia 27 stycznia 2009 r. Skazany w całości uiścił karę grzywny;
14. Sądu Rejonowego w Radomiu z dnia 24 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt X K 539/12:
1. za czyn z art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych popełniony w dniu 2 lipca 2006 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,
 2. za czyn z art. 116 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych popełniony w dniu 10 sierpnia 2008 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności
- za czyn z art. 116 ust. 2 w zw. z art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zb. z art. 291 § 1 k.k. w zb. z art. 293 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony w okresie od dnia 14 listopada 2010 roku do dnia 27 marca 2011 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia

wolności.

Na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. połączono jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzono skazanemu karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono o obowiązku naprawienia szkody w całości. Kara pozbawienia wolności została wykonana w całości;

3. Sądu Rejonowego w Radomiu z dnia 3 marca 2016 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 515/14 za czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony w dniach: 8 stycznia 2014 r., 14 stycznia 2014 r. i 13 marca 2014 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Skazany uiszczył grzywnę w całości orzeczoną na podstawie art. 71 § 1 k.k., która nie podlega wykonaniu wobec treści art. 71 § 2 k.k. w związku z zarządzeniem wykonania kary pozbawienia wolności, której wykonanie pierwotnie zawieszono. Kara pozbawienia wolności została wykonana w całości;
4. Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 30 września 2016 r. w sprawie o sygn. akt II K 822/16 za czyn z art. 226 § 1 k.k. popełniony w dniu 30 czerwca 2016 r., na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Skazany karę wykonał w całości;
5. Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie o sygn. akt IV K 924/18 za czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony w okresie od dnia 29 lipca 2018 r. do dnia 2 sierpnia 2018 r., na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której na podstawie art. 63 § 1 i § 5 k.k. zaliczono okres zatrzymania w sprawie od dnia 8 sierpnia 2018 r., godz. 10:10 do dnia 9 sierpnia 2018 r., godz. 10:15, uznając karę za wykonaną w zakresie dwóch dni. Kara pozbawienia wolności została wykonana w całości;
6. Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie o sygn. akt II K 1028/16:

- za czyn z art. 217 § 1 k.k. popełniony w dniu 30 czerwca 2016 r., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I d wyroku),
- za czyn z art. 207 § 1 k.k. popełniony od końca sierpnia 2016 r. do dnia 18 października 2016 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I e wyroku),
- za czyn z art. 190 § 1 k.k. popełniony w dniu 13 lutego 2017 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 2 wyroku),
- za czyn z art. 193 § 1 k.k. popełniony w dniu 13 lutego 2017 r., na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 3 wyroku).

W dniu 17 lutego 2021 r. w Sądzie Rejonowym w Wołominie pod sygn. akt V K60/20 (dawna sygnatura II K 1028/16) wydano nieprawomocny wyrok, w którym na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączono ww. kary wraz z karą za inny czyn objęty tym wyrokiem;

7. Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 5 grudnia 2018 r. w sprawie o sygn. akt II K 595/17 za czyn z art. 178a § 1 i § 4 k.k. popełniony w dniu 14 czerwca 2017 r., na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono na podstawie art. 63 § 1 i § 5 k.k. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 14 czerwca 2017 r., godz. 1:30 do dnia 14 czerwca 2017 r., godz. 15:40. Orzeczono wobec skazanego, na podstawie art. 42 § 3 k.k., dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeczono świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 10 000 zł. Skazany wykonał w całości karę pozbawienia wolności;
8. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie o sygn. akt III K 568/18 za czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony w okresie od dnia 20 lipca 2018 r. do dnia 22 lipca 2018 r., na karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, przy ustaleniu stawki dziennej na kwotę 100 złotych;
9. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie o sygn. akt III K 868/18 za czyn z art. 209 § 1 i 1a k.k. popełniony w okresie od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia 20 kwietnia 2018 r., na karę 1

roku ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Na podstawie art. 72 § 1 pkt 3 k.k. w zw. z art. 34 § 3 k.k. zobowiązano skazanego do wykonywania ciężącego na nim obowiązkułożenia na utrzymanie córki N. D.;

10. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie z dnia 20 lipca 2021 r. w sprawie o sygn. akt III K 40/18 przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu przepisów prawa obowiązujących do dnia 23 czerwca 2020 r. włącznie za czyn z art. 233 § 1 k.k. popełniony w dniu 22 czerwca 2016 r. przy zastosowaniu art. 37a k.k., na karę 1 roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym;

orzekł:

1. przy zastosowaniu, na podstawie art. 4 § 1 k.k., przepisów rozdziału IX ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.), na podstawie art. 569 § 1 k.p.k., art. 85 § 1 i § 2 k.k., art. 86 § 1 i § 3 k.k. połączył kary ograniczenia wolności orzeczone wyrokami:
 2. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie z dnia 15 marca 2019 r., w sprawie o sygn. akt III K 868/18 (pkt 21);
 3. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie z dnia 20 lipca 2021 r., w sprawie o sygn. akt III K 40/18 (pkt 22);
- i wymierzył skazanemu T. D. karę łączną 2 lat ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społecznie użyteczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym;
4. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. *per analogiam* umorzył postępowanie co do połączenia kar pozbawienia wolności orzeczonych w pkt I d, I e, 2, 3 wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 22 listopada 2018 r., w sprawie o sygn. akt II K 1028/16 (pkt 18);
 5. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. przyjął, iż w pozostałym zakresie wyroki opisane w pkt I podlegają odrębnemu wykonaniu;

6. w pozostałym zakresie na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego;
7. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów postępowania sądowego związanych z wydaniem wyroku łącznego, w tym opłaty sądowej.

Powyższe orzeczenie nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron postępowania i uprawomocniło się w dniu 8 marca 2022 r., w pierwszej instancji. W sprawie nie sporządzono pisemnego uzasadnienia rozstrzygnięcia.

Kasację od tego orzeczenia wniósł Prokurator Generalny zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 85 § 1 i § 2 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.), poprzez połączenie dwóch kar jednostkowych ograniczenia wolności, wymierzonych T. D. przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie wyrokami z dnia: 15 marca 2019 r., sygn. akt III K 868/18, za popełnienie przestępstwa z art. 209 § 1 i § 1a k.k. (1 roku) i 20 lipca 2021 r., sygn. akt III K 40/18, za popełnienie przestępstwa z art. 233 § 1 k.k. (1 roku i 3 miesięcy), a następnie w ich miejsce orzeczenie kary łącznej 2 lat ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społecznie użyteczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym w sytuacji, gdy w dniu wyrokowania ww. skazany był prawomocnie uniewinniony od zarzutu popełnienia występku z art. 233 § 1 k.k. (ze sprawy o sygn. akt III K 40/18), na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 17 lutego 2022 r., sygn. akt X Ka 1033/21, wydanego wobec T. D., w trybie art. 435 k.p.k., a zatem kara 1 roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności nie istniała w obrocie prawnym, i jako taka, nie podlegała wykonaniu, w związku z czym nie można było jej połączyć z inną karą.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło uwzględnienie jej na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Podzielić należy stanowisko wyrażone przez autora kasacji, że w sprawie

doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest art. 85 § 1 i § 2 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.), poprzez połączenie dwóch kar jednostkowych ograniczenia wolności, wymierzonych T. D. przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie wyrokami z dnia 15 marca 2019 r., sygn. akt III K 868/18, za popełnienie przestępstwa z art. 209 § 1 i § 1a k.k. (1 roku) i z dnia 20 lipca 2021 r., sygn. akt III K 40/18, za popełnienie przestępstwa z art. 233 § 1 k.k. (1 roku i 3 miesięcy), a następnie w ich miejsce orzeczenie kary łącznej 2 lat ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społecznie użyteczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym - w sytuacji, gdy w dniu wyrokowania ww. skazany był prawomocnie uniewinniony od zarzutu popełnienia występku z art. 233 § 1 k.k.

Z analizy akt sprawy wynika, że postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego wobec T. D. zostało zainicjowane pismem Zastępcy Dyrektora Aresztu Śledczego w W., z dnia 5 grudnia 2018 r., w którym wymieniony poinformował Sąd Rejonowy w Radomiu (w trybie art. 12b k.k.w.) o wprowadzeniu do wykonania wobec skazanego kary 6 miesięcy pozbawienia wolności (z wyroku tego Sądu z dnia 3 marca 2016 r., sygn. akt VIII K 515/14) i możliwości zaistnienia przesłanek do wymierzenia kary łącznej.

W toku przeprowadzonego postępowania Sąd, na rozprawie w dniu 3 listopada 2021 r., zapoznał się z aktami m.in. Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie o sygn. akt III K 40/18 i uzyskał odpis wyroku wydanego w dniu 20 lipca 2021 r. Informacje wynikające z tego rozstrzygnięcia - dotyczące skazania oskarżonego T. D., za popełnienie przestępstwa z art. 233 § 1 k.k., na karę 1 roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności - stanowiły podstawę wydania, w dniu 28 lutego 2021 r., wyroku łącznego. Dane o wskazanej treści zostały podane w komparycji wyroku łącznego, a w jego sentencji połączono karę 1 roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności z karą 1 roku ograniczenia wolności (z wyroku wydanego w sprawie o sygn. akt III K 868/18) i wymierzono karę łączną 2 lat ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym (k. 398 - 402 oraz k. 560 - 568).

Tymczasem na dzień wyrokowania rozstrzygnięcie to uległo już zmianie, gdyż oskarżony T.D. został prawomocnie uniewinniony od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 233 § 1 k.k. Powyższe wynikało z wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 17 lutego 2022 r., sygn. akt X Ka 1033/21, w którym (po rozpoznaniu apelacji obrońcy współoskarżonej, w sprawie o sygn. akt III K 40/18, S.C.), na podstawie art. 435 k.p.k., zmieniono prawomocne rozstrzygnięcie również wobec oskarżonego T. D., nie wnoszącego apelacji w tej sprawie.

Z porównania dat wydania wyroku Sądu odwoławczego (sygn. akt X Ka 1033/21), zmieniającego orzeczenie o sygn. akt III K 40/18 i wyroku łącznego o sygn. akt III K 281/19, jednoznacznie wynika, że ostatecznie z wymienionych rozstrzygnięć, czyli wyrok łączny z dnia 28 lutego 2022 r. zapadł później, gdy w obrocie prawnym funkcjonował już prawomocny wyrok z dnia 17 lutego 2022 r., zmieniający orzeczenie Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie o sygn. III K 40/18 i uniewinniający oskarżonego T. D. od zarzutu popełnienia występku z art. 233 § 1 k.k.

Zatem Sąd przyjmując, że T. D. został skazany za popełnienie przestępstwa z art. 233 § 1 k.k., na karę 1 roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności, na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.), błędnie połączył ją z karą tego samego rodzaju (1 roku ograniczenia wolności), z wyroku o sygn. akt III K 868/18, w sytuacji gdy kara ta nie istniała, a więc nie podlegała wykonaniu. Warto podkreślić, że przepis art. 85 § 2 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.) stanowił, że podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu kary, natomiast § 1 tego przepisu dopuszczał orzeczenie kary łącznej, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. W niniejszym przypadku przesłanki te nie zaistniały.

Przedstawiona chronologia zdarzeń wskazuje, że Sąd Rejonowy dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie dopuścił się rażącej obrazy przepisów art. 85 § 1 i § 2 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.). Stwierdzone uchybienie ma istotny, niekorzystny dla skazanego wpływ na treść wyroku łącznego, gdyż ma on do odbycia karę łączną 2 lat ograniczenia wolności, a więc w wymiarze

dwukrotnie wyższym, niż wynika to z wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie, sygn. akt III K 868/18.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy weźmie powyższe pod uwagę (art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.). Winien dokonać rzetelnego zbadania i analizy wszystkich istotnych zagadnień natury faktycznej i prawnej związanych z wydaniem wyroku łącznego. Sąd, co oczywiste, musi mieć też na uwadze kolejne zmiany stosownych regulacji normatywnych, także w aspekcie zasad stosowania ustawy karnej (art. 4 § 1 k.k.). Pamiętać należy, że sąd orzekający nie jest uprawniony wybierać poszczególne elementy różnych aktów prawnych korzystniejsze dla skazanego. Względność ustaw w rozumieniu art. 4 § 1 k.k. powinna być oceniana poprzez całościowe (zbiorcze) porównanie wszystkich rozwiązań dotyczących orzekania w wyroku łącznym kary łącznej w obydwu (bądź więcej) stanach prawnych. Jeżeli sąd wybierze, jako względniejszy dla skazanego, jeden reżim prawny, to powinien konsekwentnie zastosować jego regulacje w całości do wszystkich rozstrzygnięć zawartych w wyroku łącznym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2019 r., IV KK 211/18).

Na marginesie podkreślić należy, co słusznie dostrzega skarżący w końcowej części uzasadnienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia, że w niniejszej sprawie można, ewentualnie, utworzyć kilka grup obejmujących skazania za czyny popełnione zanim zapadł kolejny „pierwszy” - z punktu widzenia tej konkretnej grupy przestępstw - wyrok. To zobowiązuje Sąd do rzetelnej i wnikliwej analizy wydanych wyroków skazujących T. D., w aspekcie konieczności wydania wyroku łącznego.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku, rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 638 k.p.k.

JML

[ał]